

55a/1624/20.06.2011
Nr. Ref. 1180

APROBAT

În sedința Biroului permanent al
Camerei Deputaților

din data de 21.06.2011

Nr. 704

Parlamentul României
Camera Deputaților

E.P. Nr. 704 din 21.06.2011

Informare

**privind participarea la reuniunea Comisiei pentru probleme juridice
și drepturile omului a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei
(6-7 iunie 2011, Oslo)**

În zilele de 6 și 7 iunie 2011, la Oslo, Parlamentul norvegian a găzduit lucrările Comisiei pentru probleme juridice și drepturile omului a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei (APCE), la care, din partea Camerei Deputaților, au participat domnii deputați **Adrian Năstase**, vicepreședinte al Camerei Deputaților, și **Tudor Panțiru**, membri ai Delegației Parlamentului României la APCE.

Agenda reuniunii Comisiei APCE a inclus:

- dezbateră și adoptarea unor proiecte de rezoluții și recomandări pe marginea unor rapoarte precum: „Parlamentele Naționale: garanți ai drepturilor omului” (raportor Christos Pourgourides, Cipru), „Declarația de principii privind egalitatea și acțiunea Consiliului Europei” (raportor Boriss Cilevics, Letonia);
- dezbateră raportului preliminar privind "Combaterea tuturor formelor de discriminare și intoleranță bazate pe religie" (raportor Tudor Panțiru, România);
- schimburi de vederi cu privire la „Revizuirea Constituțională în Norvegia: perspectiva drepturilor omului” și pe marginea proiectului de raport cu tema "Elaborarea unui Protocol adițional la Convenția Europeană pentru Drepturile Omului: Standarde de bază pentru minoritățile naționale" (raportor Gyorgy Frunda, România);
- audierea cu tema: „Viabilitatea Curții Europene a Drepturilor Omului: Sistem în primejdie ?”
- participarea la seminarul "Consolidarea statului de drept în Europa".

În deschiderea lucrărilor Comisiei APCE a luat cuvântul Președintele Parlamentului Norvegian, domnul *Dag Terje Andersen*, care a ținut să sublinieze importanța acordată de Norvegia eforturilor Consiliului Europei de promovare a democrației și a statului de drept în Europa, în acest context amintind de seminarul „Întărirea statului de drept în Europa”, organizat de Delegația parlamentară norvegiană la APCE în cooperare cu Comitetul Norvegian Helsinki și Comisia pentru probleme juridice și drepturile omului a APCE.

În continuare au avut loc schimburi de vederi cu privire la „Revizuirea Constituțională în Norvegia: perspectiva drepturilor omului”, ocazie cu care au luat cuvântul domnia *Inge Lønning*, Președintele Comisiei parlamentare alese pentru drepturile omului, *Anders Anundsen*, Președintele Comisiei parlamentare pentru cercetare și probleme constituționale, *Arne Fliflet*, Mediator al Parlamentului norvegian. În discursurile lor, reprezentanții autorităților norvegiene au remarcat faptul că întărirea prevederilor constituționale cu privire la drepturile omului constituie o prioritate a procesului de revizuire, legea fundamentală, în forma actuală, ridicând probleme de interpretare și aplicare, ea conținând un număr de drepturi ale omului într-o formă codificată, ce reflectă timpul istoric în care a fost elaborată, Constituția norvegiană fiind prima ca vechime în Europa și a doua ca vechime în lume. S-a menționat că procesul de adoptare a noii constituții prevede înaintarea raportului Comisiei pentru revizuirea Constituției Parlamentului, pentru a propune amendamente, amendamente care să fie discutate după constituirea noului Parlament și adoptate cu o majoritate de 2/3 din numărul membrilor Parlamentului.

Cu ocazia dezbaterii și adoptării proiectelor de rezoluție și recomandare pe marginea raportului "Parlamentele Naționale: garanți ai drepturilor omului", raportorul Christos Porgourides, Președintelui Comisiei pentru probleme juridice a APCE, a militat pentru instituirea unor structuri speciale consacrate drepturilor omului în parlamentele naționale, astfel încât să existe acces la expertiză independentă în materie și să se poată colabora într-un format organizat cu organisme naționale și internaționale. Domnia sa a amintit, de altfel, faptul că unele state constituie bune exemple în acest sens, **în proiectul de rezoluție România fiind dată ca exemplu pozitiv alături de Marea Britanie, Olanda, Germania și Finlanda pentru înființarea unei structuri parlamentare care monitorizează implementarea hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului.**

O referire specială la România se face și în textul raportului: "Există dezvoltări promițătoare în România. Aici, urmare a unui impuls din partea APCE, Camera Deputaților a Parlamentului României a înființat în 2007 o Subcomisie a Comisiei juridice mandatată special să monitorizeze implementarea hotărârilor Curții. Această subcomisie este formată din 7 membri reprezentând toate grupurile politice. La reuniunea Comisiei pentru probleme juridice și drepturile omului a APCE din aprilie 2011, domnul Tudor Panțîru - ales președinte al noii sub-comisii și fost judecător la CEDO - a arătat că Subcomisia și-a început activitatea, având audieri cu privire la problematica specifică".

Domnul deputat Tudor Panțîru a intervenit în dezbaterile pe marginea proiectului de rezoluție, felicitând raportorul pentru abordarea temei într-o manieră cuprinzătoare și propunând înlocuirea textului referitor la „constituirea unor comisii privind

drepturile omului", cu „constituirea unor structuri speciale de monitorizare”, având în vedere că în unele parlamente există deja comisii specializate în problematica drepturilor omului, dar care nu asigură neapărat și monitorizarea respectării obligațiilor internaționale cu privire la drepturile omului. Amendamentul a fost acceptat de raportor și adoptat de membrii Comisiei APCE cu majoritate de voturi.

Domnul senator Gyory Frunda a intervenit apreciind menționarea României ca exemplu pozitiv în partea introductivă a raportului și subliniind faptul că, „chiar dacă este clar că parlamentele naționale trebuie să fie garanți ai drepturilor omului, nu este și suficient fără partea judiciară, parlamentele naționale adoptând legi a căror aplicare ține de sistemul judiciar”. Domnia sa a mai făcut referire și la ultimul paragraf al rezoluției, în care se recomandă cooperare cu societatea civilă, ocazie cu care și-a exprimat rezerva față de formularea „societate civilă”. Paragraful final al rezoluției a fost amendat prin înlocuirea sintagmei societate civilă cu „organizații neguvernamentale cu experiență valoroasă, semnificativă și relevantă”.

Cu ocazia prezentării proiectului preliminar de raport privind "Combaterea tuturor formelor de discriminare și intoleranță bazate pe religie", **domnul deputat Tudor Panțiru a remarcat faptul că incidența discriminării religioase este în creștere, Memorandumul introductiv al raportului său făcând, în principal, referire la prevederile Convenției Europene pentru Drepturile Omului, respectiv art. 9, unul din fundamentele societății, și la art. 12, precum și la necesitatea ca statul să rămână neutru și să aplice tratamente imparțiale în ceea ce privește libertatea religioasă, precum și la obligația pozitivă a statului de a lua măsuri de prevenire și sancționare a violențelor discriminatorii bazate pe afilierea religioasă. Domnia sa a menționat faptul că la viitoarea ședință urmează să fie prezentate membrilor Comisiei, spre dezbatere și adoptare, proiectele de rezoluție și recomandare pe marginea raportului.**

În discuțiile pe marginea proiectului de raport, mai mulți parlamentari și-au exprimat vederile față de manifestarea drepturilor confesiunilor religioase în statele membre, nevoia separației dintre stat și biserică, etc.

Cu prilejul dezbaterilor pe marginea proiectului de raport al senatorului român Gyorgy Frunda, "Elaborarea unui Protocol adițional la Convenția Europeană pentru Drepturile Omului: Standarde de bază pentru minoritățile naționale", au fost audiați doi experți în drept, respectiv Geoff Gilbert, profesor la Școala de Drept și la Centrul Drepturilor Omului de la Universitatea de Essex (Marea Britanie) și Krzysztof Drezwicki, fost consilier juridic la Biroul Înaltului Comisar OSCE pentru Minoritățile Naționale.

Profesorul Geoff Gilbert a remarcat faptul că nu este momentul potrivit pentru un nou Protocol adițional, având în vedere că, în eventualitatea în care se va decide realizarea acestuia, redactarea și adoptarea vor necesita mulți ani, la care se vor mai adăuga mulți alții până la ratificare, mecanismele alternative constituind soluții mai bune pentru moment. Totodată, domnia sa a subliniat că protecția drepturilor omului ar putea fi mai bine realizată prin mijloace nejudiciare, observând faptul că minoritățile nu își doresc neapărat compensările financiare ale Curții de la Strasbourg, ci alte politici, respectiv soluții care să răspundă nevoilor tuturor membrilor minorității, în acest sens mai eficiente fiind principiile directe în favoarea minorităților.

Domnul Krzysztof Drezwicki a remarcat că asistăm la un deficit normativ în domeniul protecției minorităților naționale, guvernelor trebuind să li se reamintească acest deficit, în special în materie procedurală, și că principalul obstacol în redactarea unor norme procedurale a fost depășit, una din principalele probleme în prezent fiind jurisprudența confuză a CEDO. Domnia sa a mai subliniat că eventualul Protocol trebuie să aibă o poziție precaută, la elaborarea acestuia trebuind să fie luate în considerare nu numai mecanisme juridice ci și de ordin politic și administrativ în materie de plângeri.

Domnul deputat Adrian Năstase, vicepreședinte al Camerei Deputaților, a avut o intervenție, la sfârșitul prezentărilor realizate de experții internaționali, în care a subliniat că problema invocată, respectiv cea a deficitului normativ, s-a reglat prin elaborarea și adoptarea "Convenției Cadru pentru Protecția Minorităților Naționale", precum și faptul că, atât în textul său de bază, cât și în protocoalele suplimentare, Convenția europeană a drepturilor omului stabilește drepturi egale pentru toți cetățenii europeni, în momentul de față acceptarea unui Protocol adițional conducând practic la un arbitraj în fața Curții de la Strasbourg între minoritățile naționale, pe de o parte, și statele ale căror cetățeni sunt, pe de altă parte.

În cea de a doua zi a lucrărilor a avut loc audierea pe tema: „Viabilitatea Curții Europene a Drepturilor Omului: Sistem în primejdie?” și seminarul privind "Consolidarea statului de drept în Europa".

Cu prilejul audierii au luat cuvântul reprezentanți ai mediului academic, judecători, experți în drepturile omului. Tema a fost tratată din perspectiva principiului subsidiarității - autoritatea și eficiența Curții de la Strasbourg, a problemelor structurale din Statele-Părți la CEDO și a reformei Curții de la Strasbourg.

Audierea cu privire la reforma Curții Europene a Drepturilor Omului a fost organizată în contextul elaborării a două rapoarte în cadrul Comisiei APCE cu privire la „Garantarea autorității și eficienței a CEDO” și „Asigurarea viabilității Curții de la Strasbourg: deficiențe structurale în Statele-Părți”.

Cu prilejul seminarului „Consolidarea statului de drept în Europa” au fost realizate prezentări cu privire la detenția arbitrară (referiri speciale la situația din Belarus), apărarea drepturilor omului (mențiuni speciale cu privire la situația din Azerbaidjan), încălcarea ale statului de drept (prezentare pe larg a cazului Sergei Magnitsky, avocatul militant anticorupție, torturat și omorât în timp ce se afla în custodia poliției ruse).

Adrian Năstase, deputat
Vicepreședinte al Camerei Deputaților
Membru al Delegației Parlamentului României la APCE

Tudor Panțîru, deputat
Membru al Delegației Parlamentului României la APCE